

SIKKERHETSDATABLAD

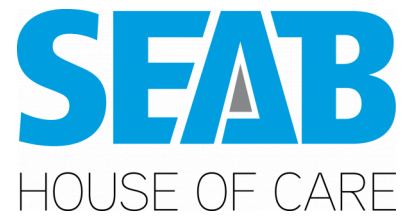
I samsvar med 1907/2006 vedlegg II 2015/830 og 1272/2008

(Alle henvisninger til EUs regelverk og direktiver er forkortet til kun nummerbetegnelsen)

Utgitt 2018-08-23

Erstatter blad utstedt 2017-08-22

Versjonsnummer 2.0

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Legg merke til at tabellen viser kjente farer for ingrediensene i ren form. Farene reduseres eller elimineres når disse blandes eller spes ut, se avsnitt 16d.

Bestanddeler	Klassifisering	Konsentrasjon
3-BUTOKSY-2-PROPANOL		
CAS-nummer: 5131-66-8 EF-nummer: 225-878-4 Indeksnummer: 603-052-00-8 REACH: 01-2119475527-28	Skin Irrit 2, Eye Irrit 2; H315, H319	≥2,5 - <5 %
ISOPROPANOL		
CAS-nummer: 67-63-0 EF-nummer: 200-661-7 Indeksnummer: 603-117-00-0 REACH: 01-2119457558-25	Flam Liq 2, Eye Irrit 2, STOT SE 3drow; H225, H319, H336	≥1 - <2,5 %

Forklaringer til ingrediensene og merkingen er angitt i Avsnitt 16e. Offisielle forkortelser er skrevet med normal stil. Med kursiv stil angis spesifikasjoner og/eller kompletteringer som har blitt brukt ved beregning av blandingens klassifisering, se Avsnitt 16b.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt

Ved den minste tvil eller dersom symptom oppstår, oppsøk lege.

Aldri forsøk å gi en bevisstløs person væske eller annet via munnen.

Ved innånding

La personen som er skadet hvile på et varm sted med frisk luft, og vedvarer symptomene skal lege oppsøkes.

Ved øyekontakt

Ta øyeblikkelig ut kontaktlinsene såfremt mulig.

Skyll øyet i flere minutter med temperert vann. Vedvarer irritasjonen, oppsøk lege.

Ved hudkontakt

Ta av nedsprutede klær.

Vask huden med såpe og vann.

Hvis det forekommer symptomer, oppsøk lege.

Ved svelging

Skyll nese, munn og svelg med vann.

Fremkall IKKE brekninger.

Ved brekninger, hold hodet lavt slik at mageinnholdet ikke kommer ned i lungene.

Oppsøk lege ved ubehag.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ved innånding

Innånding av større konsentrasjoner kan medføre hodepine, svimmelhet, trøtthet og uvelhet.

Ved øyekontakt

Irritasjon kan oppstå.

Ved hudkontakt

Irritasjon kan oppstå.

Ved svelging

Fortæring av større mengder produkt kan forårsake ubehag eller forverret allmenntilstand.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatisk behandling.

Ved kontakt med lege, sørg for å ha etikett eller dette sikkerhetsdatabladet tilgjengelig.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slökkingsmidler

Egnet brannslukningsmiddel

Slukkes med vanddamp, pulver, karbondioksid eller alkoholbestandig skum.

Slökkingsmidler som av sikkerhetsmessige grunner ikke skal brukes

Skal ikke slukkes med vann med høyt trykk.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brenner med utvikling av røyk som inneholder helseskadelige gasser (karbonoksid og karbondioksid).

Ved brann kan det bygge seg opp trykk slik at forpakningen risikerer å eksplodere.

5.3. Råd til brannmannskaper

Beskyttende tiltak med hensyn til andre materialer på brannstedet.

Ved brann benyttes en åndedrettsmaske.

Bruk heldekkende verne drakt.

Avkjøl lukkede beholdere som er blitt eksponert for brann, med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Bruk anbefalt verneutstyr, se punkt 8.

Slå av utstyr med åpen flamme, glød eller annen varme.

Unngå inhalering samt kontakt med hud og øyne.

Sørg for god ventilasjon.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Forhindre utslipp til avløp, mark eller vassdrag.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Sug opp væsken i inert absorpsjonsmiddel f. eks. vermikulitt, samle sammen stoffet og send det til avfallshåndtering.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se avsnittene 8 og 13 for personlig verneutstyr og avfallshåndtering.

AVSNITT 7: HÅNDBTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Les og følg håndteringsanvisningene.

Unngå åpen ild, varme gjenstander, gnistdannelse og andre antenningskilder.

Det skal treffes tiltak mot statisk elektrisitet.

Unngå søl, innånding og kontakt med øyne og hud.

Hold dette produktet adskilt fra mat og utilgjengelig for barn og kjæledyr.

Ikke spis, drikk og røyk i rom hvor dette produktet håndteres.

Vask hendene etter håndtering av produktet.

Ta av nedsprutede klær.

Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares på et godt ventilert sted.

Bruk alltid forseglede og tydelig merkede forpakninger.

Oppbevares tørt og kjølig.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se identifisert bruk i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

8.1.1 Nasjonale grenseverdier

ISOPROPANOL

Norge (Forskrift om tiltaks- og grenseverdier)

Nivågrenseverdi 100 ppm / 245 mg/m³

**DNEL
ISOPROPANOL**

	Eksponeringstype	Eksponeringsvei	Verdi
Forbrukere	Kroniske Systemiske	Innånding	89 mg/m ³
Arbeidstaker	Kroniske Systemiske	Dermal	888 mg/kg
Arbeidstaker	Kroniske Systemiske	Innånding	500 mg/m ³
Forbrukere	Kroniske Systemiske	Oral	26 mg/kg
Forbrukere	Kroniske Systemiske	Dermal	319 mg/kg

**PNEC
ISOPROPANOL**

Miljøvernmål	PNEC-verdi
Ferskvann	140,9 mg/l
Ferskvannssediment	552 mg/kg
Sjøvann	140,9 mg/l
Sjøvannssediment	552 mg/kg
Mikroorganismer i kloakkrenseanlegg	2251 mg/l
Jord (jordbruk)	28 mg/kg

8.2. Eksponeringskontroll

Ikke angitt.

8.2.1 Egnede tiltak for eksponeringskontroll

Håndteres i rom med moderne ventilasjonsstandard.

Bruk tilstrekkelig ventilasjon.

Vernebriller/visir

Øyebeskyttelse bør anvendes ved risiko for direkte kontakt eller sprut.

Hudvern

Bruk vernehansker som oppfyller normen EN374 ved risiko for direkte kontakt.

Følg gjeldende lokale forskrifter angående anbefaling av vernehansker.

Den mest egnede hansken må velges i samråd med hanskeleverandøren, som kan informere om hanskematerialets gjennombruddstid.

Valg av vernehansker bør skje med hensyn til andre kjemikalier som håndteres, fysiske forhold og behov for bevegelse.

Åndedrettsvern

Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon.

8.2.3 Begrensning av miljøeksponeringen

Arbeid med produktet bør skje slik at produktet ikke kommer ut i avløp, vassdrag, mark og luft.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

a) Utseende	Form: våtserviette.
b) Lukt	karakteristisk
c) Luktterskel	Ikke angitt
d) pH	Ikke angitt
e) Smeltepunkt/frysepunkt	Ikke angitt
f) Startkokepunkt og kokeområde	Ikke angitt
g) Flammepunkt	Ikke angitt
h) Fordampingshastighet	Ikke angitt
i) Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke aktuelt
j) Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	Ikke angitt
k) Damptrykk	Ikke angitt
l) Damptetthet	Ikke angitt
m) Relativ tetthet	0,975 - 1,015
n) Løselighet(er)	Ikke angitt
o) Fordelingskoeffisient; N-oktanol/vann	Ikke aktuelt
p) Selvantenningsstemperatur	Ikke angitt
q) Nedbrytningstemperatur	Ikke angitt
r) Viskositet	Ikke angitt
s) Eksplosjonsegenskaper	Ikke aktuelt
t) Oksidasjonsegenskaper	Ikke aktuelt

9.2. Andre opplysninger

Ingen informasjon tilgjengelig

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Produktet inneholder ingen stoffer som kan forårsake farlige reaksjoner under normale håndterings- og bruksforhold.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under normale lagrings- og bruksforhold.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen farlige reaksjoner kjent under normale bruksforhold.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå antenningskilder og for høye temperaturer.

10.5. Uforenlige materialer

Ingen kjente.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen ved normale forhold.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Opplysninger om mulige helsefarlige effekter er basert på erfaringer og/eller toksikologiske egenskaper hos flere komponenter i produktet.

Akutt giftighet

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

3-BUTOKSY-2-PROPANOL

LD50 rotte 24h: > 2000 mg/kg Dermal

LD50 rotte 24h: > 3000 mg/kg Oral

ISOPROPANOL

LD50 kanin 24h: 15800 mg/kg Dermal

LD50 rotte 24h: > 12800 mg/kg Dermal

LC50 rotte 4h: 72.6 mg Innånding

LC50 rotte 4h: 64000 ppmV Innånding

LC50 rotte 8h: 16000 ppmV Innånding

LD50 rotte 24h: 5045 mg/kg Oral

Hudetsing/hudirritasjon

Blandingen har blitt vurdert som en helhet og har blitt klassifisert som hverken etsende eller irriterende for huden. Lett irritasjon kan forekomme ved langvarig eller gjentatt kontakt.

Alvorlig øyeskade eller øyeirritasjon

Blandingen er vurdert som helhet og klassifisert som hverken etsende eller irriterende for øynene. Lett irritasjon kan forekomme ved langvarig eller gjentatt kontakt.

Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt

Ikke sensibiliserende.

Kjønnscelemutagenitet

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Kreftframkallende virkninger

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Reproduksjonstoksicitet

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Giftvirkning på bestemte organer — enkelteksponering

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Giftvirkning på bestemte organer — gjentatt eksponering

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Giftighet ved aspirasjon

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig. Det er likevel ikke utelukket at store utslipp, eller gjentatte mindre utslipp, kan ha en skadelig innvirkning på miljøet.

3-BUTOKSY-2-PROPANOL

EC50 Stor dafnie (*Daphnia magna*) 48 h: 9268 - 14221 mg/l

EC50 Alger (*Selenastrum capricornutum*) 96h: 1466 mg/l

ISOPROPANOL

LC50 elrits (*Pimephales promelas*) 96h: 9640 mg/L

LC50 Stor dafnie (*Daphnia magna*) 48h: 2285 mg/L

EC50 Stor dafnie (*Daphnia magna*) 48 h: 13299 mg/l

LC50 Fisk 96h: 1000 mg/l

EC50 Stor dafnie (*Daphnia magna*) 24h: 10 - 100 mg/l

EC50 Alger 24h: 1 - 10 mg/l

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Tensidene i dette produktet følger kriteriene for biologisk nedbrytbarhet i henhold til direktiv 648/2004.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Opplysninger om bioakkumulering mangler.

12.4. Mobilitet i jord

Produktet kan blandes med vann og er derfor rørlig i mark og vann.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Dette produktet inneholder ingen stoffer som er vurdert som PBT- eller vPvB-stoff.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen kjente virkninger eller risikoer.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshåndtering for produktet

Produktet er ikke klassifisert som farlig avfall.

Tom, skyllet emballasje sendes til gjenvinning der det er mulig.

Forhindre utslipp i avløp.

Følg lokale forskrifter.

Se også Avfallsforskriften (FOR-2004-06-01-930).

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Dersom ikke annet angis gjelder opplysninger for hvert av transportmidlene: IMDG (sjøfart), ADR (veitransport), RID (jernbanetransport), ICAO/IATA (luftfart).

14.1. FN-nummer

Ikke klassifisert som farlig gods

14.2. FN-forsendelsesnavn

Ikke aktuelt

14.3. Transportfareklasse(r)

Ikke aktuelt

14.4 Emballasjegruppe

Ikke aktuelt

14.5 Miljøfarer

Ikke aktuelt

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ikke aktuelt

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke aktuelt

14.8 Annen transportinformasjon

Ikke aktuelt

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Ikke angitt.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering og kjemikaliesikkerhetsrapport i henhold til 1907/2006 Vedlegg I er ennå ikke utført.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

16a. Informasjon om hvilke endringer som er utført siden den forrige versjonen

Revisjoner av dette dokumentet

Tidligere versjoner

2017-08-22 Endringer i seksjon 2, 8.

16b. Forklaring av forkortelsene i sikkerhetsdatabladet

Fulltekst for koder for fareklasse og kategori er nevnt i Avsnitt 3

Skin Irrit 2	Irriterende for huden (Kategori 2)
Eye Irrit 2	Øyeirritasjon (Kategori 2)
Flam Liq 2	Brannfarlige væsker (kategori 2)
STOT SE 3drow	Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering (Kategori 3, narkosevirkning)

Forklaringer til forkortelser i avsnitt 14

ADR	Europeisk avtale vedrørende internasjonal transport av farlig gods på vei
RID	Reglementet for internasjonal transport av farlig gods med tog
IMDG	IMDG-koden (International Maritime Dangerous Goods Code)
ICAO	International Civil Aviation Organization, Den internasjonale organisasjonen for sivil luftfart (ICAO, 999 University Street, Montreal, Quebec H3C 5H7, Canada)
IATA	Den internasjonale lufttransportforeningen

16c. Kildene til de viktigste data brukt ved utarbeidingen av sikkerhetsdatabladet

Datakilder

Primærdata for beregning av farene har først og fremst blitt hentet fra den offisielle europeiske klassifikasjonslisten, 1272/2008 Vedlegg I, oppdatert til 2018-08-23.

Der slike oppgaver mangler, ble det i andre hånd brukt den dokumentasjonen som ligger til grunn for den offisielle klassifiseringen, f.eks. IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hånd ble informasjonen fra ansette internasjonale kjemikalieforetak brukt, og i fjerde fra annen tilgjengelig informasjon, f.eks. fra andre leverandørers sikkerhetsdatablader eller fra ideelle organisasjoner, der en ekspertbedømmelsen har blitt foretatt av kildens troverdighet. Hvis pålitelig informasjon ikke finnes til tross for dette, har farene blitt bedømt av ekspertise på grunnlag av kjente farer fra lignende stoffer, der prinsippene i 1907/2006 og 1272/2008 har blitt fulgt.

Fulltekst for forskrifter som er nevnt i dette sikkerhetsdatabladet

1907/2006	EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF
2015/830	Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring i forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH)
1272/2008	EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006
Forskrift om tiltaks- og grenseverdier	Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier) 06.12.2011 nr.1358. best.nr. 704
648/2004	EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 648/2004 av 31. mars 2004 om vaske- og rengjøringsmidler
1907/2006	EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF

16d. Metoder for å evaluere opplysningene det blir henvist til i 1272/2008 Artikkel 9 som brukes ved klassifiseringen

Beregningen av farene med denne blandingen er gjort som en samveid bedømmelse med hjelp av en ekspertbedømmelse i samsvar med 1272/2008 Vedlegg I, der all tilgjengelig informasjon som kan ha betydning for å fastsette farene med blandingen veies sammen, og i samsvar med 1907/2006 Vedlegg XI.

16e. En liste over relevante fareangivelser og sikkerhetssetninger

Fulltekst for faresetninger i henhold til GHS/CLP er nevnt under avsnitt 3

H315 Irriterer huden

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon

H225 Meget brannfarlig væske og damp

H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet

16f. Råd om passende opplæring for ansatte for å beskytte menneskers helse og miljøet

Advarsel om feil bruk

Dette produktet er ikke forventet å forårsake alvorlig skade på mennesker eller miljø, men framstilleren, distributøren eller leverandør kan ikke ta ansvar for bruk annet enn det som angitt i brukerveiledningen.

Annen relevant informasjon

Informasjon om dokumentet

Dette sikkerhetsdatabladet er produsert og kontrollert av KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Platensgatan 8, SE-582 20 Linköping, Sverige, www.kemrisk.se